

מבוא
להגדרת
כתבי רבינו
אליעזר פאפו
ז"ע, א, מח"ס
"פלא יועץ"
ועוד

אורות פלא

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו ז"ע, מח"ס "פלא יועץ"
לקט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

פרשת וירא תשפ"ז

וירא אליהו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כהם היום. (יה, א)

וירא אליו - לבקר את החולה, אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למיתו
היה ובא הקדוש ברוך הוא ושאל בשלומו. (רש"י)

מצוה לבקר חולים ולהשתדל עליהם בכל מה שהם צריכים, וכל שאינו
מבקר חולים, כאלו שופך דמים. (פלא יועץ)

אמר רב יהודה אמר שמואל, כל המבקר את החולה נצול מדינה של גהנם.
ומה שכתוב בעולם הזה? "ה' ישמרהו" (תהלים מא, ג) - מיצר הרע, "ויחיהו"
- מיסוריו, "ואשר בארץ" - שיהיו הכל מכבדין אותו, "ואל תתנהו בנפש
איביו" - שיזדמנו לו רעים בנעמן שרפאו את צרעתו, ואל יזדמנו לו רעים
ברחבעם שחלקו את מלכותו. בקור חולים אין לו שעור, לפי שמתפלל על
החולה ושם יתקבל תפלתו.

מגדל השקר שבה נכר גדל המצוה. ונשמע מן הדא דלא סגי בבקור, אלא
העקר הוא להתפלל עליו. ועתה בני אדם מזלזלים במצוה זו. ואזהבי עשיר
רבים, ואם יום אחד לא יצא לחוץ תכף מבקרים אותו, אבל לגבי עני זילא

בהו מילתא [העני אינו מבקרים לבקרו], ואין יוצא ואין בא
מלסעדו ולתמוכו. ואם אין ידו משגת - מה בכה, יסעדנו
בדברים ובתפלה, וישתדל להיות מעשה את אחרים אם
יוכל ודין.

בארו בעלי המשנה, כי המבקר את החולה לא ישב
מראשותיו, לפי שהשכינה שורה על ראשו של החולה,
ולא ישב אצל רגליו, כי מלאך המות עומד אצל רגליו

של חולה. וזה לא נאמר לכל אדם אלא לבינוני, אבל לצדיק גמור עליו נאמר
"ה' יסעדנו על ערש דוין" דהינו ששם הוי"ה שורה על ראשו, והשכינה
מסובבת את כל גופו גם סביב לרגליו, אבל לרשע גמור מלאך המות מסבב
אותו בכל צד. לפי זה לא נכון לישב סמוך למטת החולה בשום צד, אלא
הרחק ממנו מעט, כי לא נדע להעריך איזהו צדיק גמור ואיזהו רשע גמור
ואיזהו בינוני. (אורות אלים)

**וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח
האהל וישתחו ארצה. (יה, ב)**

אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד. והאיש אשר הוא יהודי ומאמין
בה', שמשלם שכר טוב לשומרי מצותיו וענש רע ומר לעוברי מצותיו,
ראוי לו להיות רץ למצוה וטורח אחריה להשיגה בכל כחו ובכל נפשו
ובכל מאדו, יותר ויותר ממי שטורח להרויח אלה אפלים דיגרי זהב,

ויותר ויותר מהרץ אחר החיים, כי רב מאד מתן שכרן של מצוות.

צא ולמד שבשביל שתי ריצות שרץ אברהם אבינו, דכתיב וירץ לקראתם
(בראשית יח, ב). ואל הבקר רץ אברהם (שם שם, ז). בשביל זה בלבד הקדוש ברוך
הוא אינו יכול לזוז מישראל, דכתיב (שיר השירים ג, ו) מלך אסור ברהטים וכמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה במדרש (שיר השירים רבה שם), ובשביל
מצוות בבוד אב שעשה עשו הרשע, זכה לו ולדורותיו עד ביאת משיחנו
(דברים רבה יז), וכן ישמעאל בשביל המילה. וכן נבוכדנצר הרשע בשביל ארבע
פסיעות שפסע לכבוד המקום, זכה לכבוד גדול שמלך בכפה, כמו שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צו, א). וכהנה רבות. והכל הכל וריק נגד מתן
שכרן של מצוות לעתיד לבוא, שהוא תענוג שאין אדם יכול להביט ולשער
בהיותו בעולם הזה, עד שאמרו (אבות ד, יז) יפה שעה אחת של קרת רוח
בעולם הבא מכל חיי העולם הזה, אף אם יהיה מלך על כל הארץ. (פלא יועץ)

גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, שנאמר (בראשית יח, א): "אדני,
אם-נא מצאתי חן בעיניך, אלי-נא תעבר מעל עבדך" (שבת קכז). אמר אברהם
לפני הקדוש ברוך הוא: המתן לי עד שאבקניס אורחים
לביתי. ואין אדם חייב להאכילם בשר, ולא להשקותם
יין, אלא כפי יכולתו, את לחמו ומימיו יתן להם בשמחה,
כי טוב ארחת ירק בסבר פנים יפות משור אבוס בפנים
זועפות. ולעת האכל ידבר עמו, ויאמר: אדני, אכל
בשמחה ושתה בלב טוב וינה או מימיה, כי השם יתברך
יודע כי ברצון טוב ובנפש חפצה הייתי נותן לך בשר

בחיי נפשי אם היה לי. ועל זה נאמר (ישעיה נח, י): "ותפק לרעב נפשך".
ובעת לכתו יתן לו מעט לחם, כי לפי שלא נתן יהונתן פת לדוד בלכתו
מאתו, נתגלגל הדבר ונהרג נב עיר הכהנים, ונענשו שאול ויהונתן
(סנהדרין קד). ועל זה נאמר (משלי כח, כא): "על-פת-לחם יפשעו-גבר".
וכשם שמצוה להבקניס אורחים, כך מצוה ללוותם, שנאמר (בראשית יח, טז):
"ואברהם הלך עמם לשלחם".

בא וראה כמה גדול פת לעוברי דרכים, שהרי מיכה שעשה הפסל והעמידו
אצל המשכן, עד שהיו מתעורבים עשן הפסל ועשן המערכה, ואמר הקדוש
ברוך הוא: הניחו לו, שהייתה פתו מצויה לעוברי דרכים (סנהדרין קג). [והמצוה
הזאת מטלת על מנהיגי הערים והגבאים, לתן לב על האורחים לתן לכל אחד

מדור כפי כבודו, ובפרט בשבתות ומועדים, ולפחות יזהרו בו שלא
יחסר לחמו דברי-יום ביומו וגם צדה לדרך נא"ה. (יעלו חסידים)

א

בירות־לב הוא צורך גדול לעבודת האל יתברך שמו, כי כִּמְה דְּבָרִים אֲדָם עוֹבֵר עַל דַּעַת קוֹנֵנו מִחֲמַת רַבּוֹת הַלֵּב וּמִחֲמַת רַחֲמָנוּת. וְטוֹב אִישׁ וְכָלֶכֶל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְלֹא יִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוְּתָה תּוֹרָה וְאֲשֶׁר צִוּוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוּנוּ לְבִרְכָּה יָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁהָרִי אֲדָם רֹאֶה בְּחִבּוּר דָּבָר שֶׁאִינוּ הֶגְיוֹ וּמִתּוֹךְ שֶׁחָס עַל כְּבוֹדוֹ וְכִדּוּמָה יְשִׁים יָד לָפָה, וְכֵן לַפְעָמִים חוֹשֵׁשׁ עַל הַפֶּסֶד הַנָּאֵתוֹ וּמַחֲנִיף, עַל זֹאת וְזֹאת יָדוּוּ כָּל הַדּוֹיִם.

וְכֵן יָדוּעַ מֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוּנוּ לְבִרְכָּה (מִשְׁלֵי יב, י) רַחֲמֵי רִשְׁעִים אֲכָזְרִי וְהֵם אָמְרוּ (עִירֻבִין כב.) עַל פְּסוֹק (שׁה"ש ה, יא) "שְׁחֹרֹת כְּעוֹרֵב", אֵין אֶתָּה מוֹצֵא דְבַר־תּוֹרָה אֲלָא בְּמִי שֶׁמִּשְׁחִירִים פְּנִיָּהֶם עֲלֵיהֶם כְּעוֹרֵב וּבְמִי שֶׁמִּשְׁשִׁים עֲצָמוֹ אֲכָזְרִי עַל בְּנָיו וְעַל בְּנֵי־בֵיתוֹ כְּעוֹרֵב. וְכָתִיב (מִשְׁלֵי כג, יג, יד) אֵל תִּמְנַע מִנְּעֵר מוֹסֵר, אֶתָּה בְּשִׁבְטִי תִּכְנֹן וְנִפְשׁוּ מִשְׁאוֹל תִּצִּיל. אִי לְזֹאת, הֶחֱקַם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְאָמַיץ לִבּוֹ בַּגְּבוּרִים לְשֹׁמֵר וּלְקִיָּם דְּבַר־יְיָ תּוֹרָה וְדְבָרֵי סוֹפְרִים בְּדַת מֶה לַעֲשׂוֹת. וְעוֹשֶׂה אֱלֹה הָרִי הוּא מִתְלַמִּידוֹ שֶׁל אֲבִרָהֶם אָבִינוּ, שֶׁאָף עַל פִּי שֶׁהָיָה אֵב הֶרְחָקוֹ, כְּלוּל בְּמַדַּת הַחֶסֶד, עֲשֶׂה עֲצָמוֹ אֲכָזְרִי עַל בְּנֵי יַחֲידוֹ שְׂנוּלֵד לֹא לָעַת וְזָקְנָתוֹ, וְיִקַּח אֶת הַמֵּאֲכָלֶת לְשַׁחֵט אֶת בְּנֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵנו, וּבִנְגֵד הַרִיגַת בְּנֵי אוֹ מִסִּירַת־נִפְשׁוֹ הַכֹּל יִקַּל בְּעַת מִשְׁקָל וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי כָּל. אֶת זֶה יִתֵּן אֵל לִבּוֹ לְמִשְׁךְ יָדוֹ מַעֲשׂוֹת כָּל רַע וְלִקְנוֹם כָּל דָּבָר טוֹב, וְזֶה כָּל הָאָדָם.

פְּרִשְׁת הַעֲקֵדָה

פְּרִשְׁת הַעֲקֵדָה יֹאמֵר בְּכוּנָה גְּדוּלָּה, וְיִשִּׁים עֵינָיו וְלִבּוֹ עַד כְּמֶה מַגֵּעַת עֲבוּדַת ה', שֶׁאֲבִרָהֶם אָבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם גָּמֵר בְּלִבּוֹ בְּלִבּ שְׁלֵם וְשִׁמְחָה לְשַׁחֹט בֶּן יָחִיד אֲשֶׁר אָהָב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.

וְאִם יֹאמֵר אֲדָם שֶׁגַּם הוּא הָיָה עוֹשֶׂה כֵּן אִם הָיָה בָּא לֹא מֵאֵת ה' כְּמוֹ שֶׁבָּא לְאֲבִרָהֶם אָבִינוּ, הֲלֹא אֲלָקִים יַחְקֵר זֹאת שֶׁלֹּא הָיָה עוֹשֶׂה בְּלִבּ שְׁלֵם רַק בְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ, אֲלָא בְּדִי לְהַשִּׁיג מַעֲלַת אֲבִרָהֶם אָבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, הֲרָאִיָּה, שֶׁאִינוּ כּוֹפֶה אֶת יִצְרוֹ שֶׁהוּא קָל יוֹתֵר מִשְׁחִיטָה בְּנֵי בְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ. וּבִכֵּן בְּמִרְיוֹת יֵאָנֵחַ עַל קִצּוּר בְּעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ מֵאֵד מֵאֵד, וְיִתְעוֹרֵר הַתְּעוֹרְרוֹת קְדוֹשׁ לְיִזְהָר מִכָּאֵן וּלְהִבָּא לְיִרְאָה אֶת ה', רְצוּף אֶהְבָּה.

כְּשִׁיֹּאמֵר "וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ", וְכֵן שִׁיעֲקוּד ה' שְׂרִי מַעֲלָה שֶׁהֵם מְקַטְרְגִים עַל יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִים תַּפְלָתָם, וְאֵל יְהִי מוֹנֵעַ. וְסִגְלַת הַעֲקֵדָה לְכַבּוֹשׁ מַדַּת הַדִּין, וְלִכְּוֹן יִתְאַמֵּץ בְּכוּנָתָהּ, וְכִתְּבוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוּנוּ לְבִרְכָּה שֶׁאִם שָׁב בְּתִשׁוּבָה בְּכוּנַת הַעֲקֵדָה יִכְפֹּר עוֹנֵנו.

יעלזו חסידים

יצא לאור הספר יעלזו חסידים
של רבינו אליעזר פאפו זי"ע, א,

בהוצאה מהודרת עם מקורות הערות וליקוטים.
לחשיג בחנויות הספרים ובמכון אורות פלא

מכון

אורות פלא

מזכרת מהודרת

ניתן לחשיג תפילה על בניו ובנותיו
מרבנו אליעזר פאפו זי"ע"א
מספרו בית תפילה.
מעוצב על נייר כרומו 4 עמודים.
לשמחות ולהבדיל להנצחה
לעילוי נשמות וכדו'

